

مدیریت کلاس درس

(مبانی نظری و رویکردها)

دکتر حسن صیدی

استاد دانشور

روح انگیز ملکی

ویراستار علمی: ناهید نظری

سرشناسه	صیدی، رحمن، ۱۳۵۷-
عنوان و نام پدیدآور	Seidi, Rahman مدیریت کلاس درس (مبانی نظری و رویکردها) / رحمن صیدی، سعید دلاور، روح انگیز ملکی؛ ویراستار علمی ناهد نظری.
مشخصات نشر	خراسان رضوی: انتشارات جالیز، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۱۲۷ ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۷۰۳۵-۰۸-۷ ریال ۲۵۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	قیفا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۲۷-۱۲۶.
موضوع	کلاسداری
موضوع	Classroom management
موضوع	معلمان -- روابط با شاگردان
موضوع	Teacher-student relationships
شناسه افزوده	رر، سعید، ۱۳۷۵-
شناسه افزوده	ملکی، روح انگیز، ۱۳۵۸-
شناسه افزوده	نظری، ناهید، ۱۳۶۰- ویراستار
رده بندی کنگره	LL۴۰۰
رده بندی دیویی	۱/۱۰۲۴
شماره کتابشناسی ملی	۵۹۲۳۶۵۵

مدیریت کلاس درس

(مبانی نظری و رویکردها)

مولفان: رحمن صیدی، سعید دلاور، روح انگیز ملکی

ناشر: انتشارات جالیز

چاپ: اول، ۱۳۹۸ / ۱۰۰۰ نسخه

قطع: وزیری / تعداد صفحه: ۱۲۷

قیمت: ۲۵۰.۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۳۵-۰۸-۷

طراح جلد: صالح مقدم

صفحه آرائی: محمد ناصر مرادپور

ویراستار علمی: ناهید نظری

حق چاپ محفوظ است

آدرس: مشهد بلوار شهید رضوی روبروی درب دانشکده روانشناسی دانشگاه فردوسی

تلفن: ۰۵۱۳۸۱۷۹۵۲۸۸ - ۰۹۱۵۹۳۰۹۹۶۳ - ۰۹۱۵۸۳۱۹۵۳۵

فهرست مطالب

۷.....	مقدمه
۱۵.....	اهمیت موضوع
۲۱.....	تعاریف مدیریت
۲۸.....	مدیریت کلاس
۳۰.....	تعاریفی از مدیریت کلاس
۳۲.....	اهداف مدیریت کلاس درس
۳۳.....	اهداف عملی مدیریت کلاس درس
۳۶.....	روش های مدیریت کلاس درس
۳۶.....	روش رفتار گرایانه
۳۶.....	روش تعامل گرایانه
۳۷.....	روش غیر مداخله جویانه
۳۸.....	سایر شیوه های مدیریت کلاس
۳۸.....	۱. شیوه های نظارت بر کلاس از راه فعالیت های آموزشی
۴۰.....	۲. برقراری انضباط یا نظارت بر رفتارهای اجتماعی در کلاس
۴۳.....	اهمیت و ضرورت مدیریت و انضباط کلاس
۴۴.....	چهار قانون مدیریت در کلاس
۵۳.....	چارچوبی برای تجزیه و تحلیل
۵۳.....	پیشنهادهای درباره مدیریت کلاس درس
۵۳.....	عمل کنید، تنها واکنش نشان ندهید:
۵۴.....	مسئولیت ها را واگذار کنید:
۶۴.....	سازماندهی و مدیریت کلاس درس
۶۵.....	سبک های مدیریت در کلاس
۶۶.....	۱ - سبک مدیریت مقتدرانه - استبدادی
۶۷.....	۲ - سبک مدیریت اقتدار گرایانه - مشاوره ای
۶۸.....	۳ - سبک مدیریت آزادمنشانه

۷۰	۴- سبک مدیریت بی تفاوت
۷۲	ارتباط معلم با دانش آموز
۷۳	نقش دانش آموز در برقراری ارتباط با معلم
۷۵	مهارت های ارتباط با دانش آموز
۸۱	پیشنهادهای
۸۴	معلم، مدیریت کلاس، موانع و راهبردها
۸۴	عوامل مؤثر بر مدیریت کلاس
۸۵	الف) ویژگی های شخصیتی معلم
۸۶	ب) روش های تدریس
۸۷	ج) فنون تدریس
۹۶	دیگر عوامل مؤثر بر مدیریت کلاس
۹۹	موانع و مشکلات مدیریت کلاس
۱۰۲	دانش آموزان مسئله دار و مدیریت کلاس
۱۰۵	معلم و مدیریت کلاس
۱۰۹	راهبردهایی جهت مدیریت مؤثر کلاس
۱۱۲	نتیجه گیری
۱۱۴	کاربرد ICT در مدیریت کلاس درس و آموزش
۱۱۴	فن آوری اطلاعات و ارتباطات
۱۱۶	فناوری اطلاعات و ارتباطات و آموزش
۱۲۱	جداول و نمودارها
۱۲۲	طراحی یک برنامه ICT
۱۲۳	اهداف ICT
۱۲۶	منابع و مآخذ

مقدمه

نظام تعلیم و تربیت در جهان امروز وظایف سنگینی را عهده دار می باشد این نظام باید با بهره گیری از دست آوردهای علمی و فن آوری، دانش آموزان را برای زندگی در جهان پر تغییر و تحول فردا آماده سازد. از این رو نظام آموزش و پرورش باید اهدافی را دنبال کند که ناظر بر تحولات بیای فردا باشد به این جهت وظیفه و مسئولیت نظام آموزش و پرورش امروزه نسبت به گذشته سنگین تر و پیچیده تر شده است. اساسی ترین عامل برای ایجاد شرایط مطلوب جهت تحقق اهداف آموزشی، معلم است. اوست که می تواند نقص کتاب های درسی و کمبود امکانات آموزشی را جبران نماید و یا بهترین شرایط و موضوع تدریس را با عدم توانایی در ایجاد ارتباط طلب به محیط غیرفعال و غیر جذاب تبدیل کند. در فرایند تدریس تنها تجارب و دیدگاه های عامی معلم نیست که مؤثر واقع شود بلکه کل شخصیت اوست که در ایجاد شرایط یادگیری و تخییر و تحول شاگرد تأثیر می گذارد. دیدگاه معلم و فلسفه ای که به آن اعتقاد دارد؛ در چگونگی کار او تأثیر شدیدی می گذارد به طوری که او را از حالت شخصی که فقط در تدریس مهارت دارد خارج می کند و به صورت انسان اندیشمندی در می آورد که مسئولیت بزرگ تربیت انسان ها را برعهده دارد (غلامی، ۱۳۷۹).

مدیریت کلاس درس مانند دیگر موقعیت‌های اجتماعی و گروهی، مستلزم انجام دادن کارکردهای مدیریت یعنی طراحی و سازماندهی، رهبری، نظارت و کنترل و ارزشیابی است. تحقق این کارکردها جو کلاس را برای یادگیری و آموزش فراهم می‌کند. موقعیت کلاس درس ویژگی‌های خاصی دارد که تفکیک کارکردها از یکدیگر به سختی امکان‌پذیر است، ولی تحقق کلیه کارکردها در فرایند اداره کلاس درس ضروری است.

اداره کلاس درس

همیشه از عمده‌ترین مسائل معلمان بوده و است. کلاس درس همواره پیش‌نیاز یک محیط یادگیری اثربخش برای دستیابی به اهداف آموزشی است. طراحی و سازماندهی کلاس درس اداره کلاس درس را آسان‌تر می‌کند (صمدی، همکاران، ۱۳۸۷).

مسئله و مشکل اصلی و اساسی معلمان به طور اختصاصی و نظام آموزشی به طور کلی مشکل یادگیری دانش آموزان است. همواره متغیرهای فراوانی به عنوان متغیر مستقل جهت بررسی تأثیر آنها بر متغیر بسیار مهم یادگیری مورد بررسی قرار گرفته است که نشان از اهمیت بالای بحث یادگیری دارد. اگر به کیفیت و اثربخشی یادگیری دانش